

Aan de Staatssecretaris van
Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
Mevrouw drs. J. Klijnsma
Postbus 90801
2509LV Den Haag

datum
7 juni 2016

ons kenmerk
RvB.105/16/MS/ptb

telefoonnummer
020 656 48 00

Betreft: Uitvoeringstoets uitzondering exportbeperking AOW voor oorlogsgetroffenen

Mevrouw de Staatssecretaris,

Met uw brief d.d. 1 juni 2016 heeft u ons verzocht om een verkorte uitvoeringstoets uit te brengen ten behoeve van het wetsvoorstel uitzondering exportbeperking AOW voor oorlogsgetroffenen. Met deze brief voldoe ik aan dit verzoek.

Algemeen/inleiding

Dit wetsvoorstel wordt ingediend naar aanleiding van in het voorjaar van 2015 ingediende Kamervragen en -motie die met name gericht waren op de exportbeperking van het AOW-pensioen ter hoogte van de alleenstaandennorm (70 procent van het netto minimumloon) naar niet-verdragslanden en de gevolgen hiervan voor oorlogsgetroffenen. Het gaat hier om personen die naast hun pensioen op grond van de Algemene Ouderdomswet (AOW) een uitkering ontvangen of gebruik maken van een voorziening op basis van de verschillende Nederlandse verzets- en oorlogswetten (hierna V&O-uitkeringen) of gebruik maken van een vergelijkbare buitenlandse regeling. Sommige van deze personen ondervinden een financieel nadeel als zij in een niet-verdragsland (gaan) wonen. Als zij ongehuwd zijn, ontvangen zij namelijk in beginsel een AOW-pensioen ter hoogte van maximaal de gehuwdennorm. Tevens kwamen deze personen vanaf 1 januari 2015 in beginsel niet in aanmerking voor inkomensondersteuning. In het wetsvoorstel wordt voor de beoogde doelgroep oorlogsgetroffenen een uitzondering gemaakt op de exportbeperking van het AOW-pensioen ter hoogte van de alleenstaandennorm (70 procent van het netto minimumloon) en de inkomensondersteuning naar niet-verdragslanden. Ook wordt overgangsrecht voor de inkomensondersteuning vastgesteld.

U heeft aan de SVB gevraagd op het wetsvoorstel te anticiperen en de desbetreffende gevallen per 1 januari 2016 te herzien. De SVB heeft een instructie opgesteld (zie bijlage) en de gevallen die het betrof per 1 januari 2016 gewijzigd. Voor de SVB valt niet na te gaan of de klant een uitkering ontvangt op grond van een vergelijkbare buitenlandse regeling, anders dan door opgave van de klant zelf. In de aanvraagformulieren van de AOW wordt wel gevraagd naar eventuele inkomsten uit het buitenland.

Uitvoerbaarheid

De SVB heeft 24 personen onderkend die mogelijk onder de doelgroep van de regeling vallen. Deze zijn woonachtig in de navolgende niet-verdragslanden: Colombia, Brazilië, Venezuela, Mexico, Costa Rica, Sri Lanka, Peru, Zimbabwe en Zambia. De desbetreffende doelgroep in de door Israël bezette gebieden was op grond van het overgangsrecht van artikel 62a AOW al eerder aangepast.

Slechts 9 gevallen in de niet-verdragslanden moesten worden herzien. De overige 15 gevallen vielen onder een eerder overgangsrecht waardoor hun situatie reeds aansloot bij de beoogde situatie. De klanten die het betreft, zijn eind december 2015 hierover door de SVB geïnformeerd en hebben per 1 januari 2016 een hoger AOW-pensioen en/of inkomensondersteuning gekregen. De verhogingen hebben geen effect op de V&O-uitkering. Er is geen enkele reactie van klanten op de SVB-brief ontvangen. Vanaf 1 januari 2016 hebben zich noch in de bezette gebieden noch in de andere niet-verdragslanden nieuwe gevallen voorgedaan.

Omdat het wetsvoorstel in essentie niet afwijkt van de regeling, hoefde geen herbeoordeling plaats te vinden. De in het wetsvoorstel opgenomen definities, criteria en bepalingen zijn helder. Het wetsvoorstel is dus uitvoerbaar (gebleken). Wel plaatsen wij de volgende kanttekening: dit betreft een zoveelste uitzondering op de hoofdregel, wat het voor de SVB-gevalsbehandelaars steeds lastiger maakt een dergelijke uitzondering te onderkennen.

Communicatie en voorlichting

Op 16 december 2015 heeft de SVB een brief gestuurd aan de klanten die het betrof over hun gewijzigde AOW-pensioen of de inkomensondersteuning. Op de website van de SVB zal als het wetsvoorstel definitief in werking is getreden informatie worden verstrekt over de regeling. In de AOW-aanvraag wordt expliciet gevraagd naar mogelijke inkomsten uit het buitenland, zodat vergelijkbare buitenlandse regelingen onderkend kunnen worden.

Handhaafbaarheid

In de landen die het betreft, voert de SVB gezien de geringe klantpopulatie geen actief handhavingsbeleid. Er moet worden afgegaan op de mededeling van de klant in het aanvraagformulier of het jaarlijkse formulier levensbewijs of die als ongehuwd moet worden aangemerkt of in aanmerking komt voor een buitenlandse regeling. Indien noodzakelijk worden bewijsstukken opgevraagd. Gezien de geringe aantallen, is het handhavingsrisico overeenkomstig gering.

Eenmalige en structurele effecten op de uitvoeringskosten

Voor de vaststelling van het nieuwe recht is geen nieuwe kennis en kunde nodig dan ten opzichte van de uitvoering van de huidige taken. Omdat op 15 gevallen al een overgangsregeling van toepassing was, moesten slechts 9 gevallen worden herzien. Met de herziening was 4,5 uur gemoeid (30 minuten per geval inclusief het doorlopen van het totale query-bestand). De structurele effecten op de uitvoeringskosten zijn te verwaarlozen.

NB: Wat betreft de uitvoeringslasten zie de bijlage. De inkomensondersteuning betrof een toename van € 65,24/maand. De aanpassing van 50% (gehuwdennorm) naar 70% (alleenstaandennorm) betrof € 155,67/maand. Een totale toename van € 220,91/maand en op jaarbasis € 2.650,92 (zie verder bijlage 1).

In dit bedrag is geen rekening gehouden met het verhoogde recht op vakantie-uitkering in mei voor de 3 gevallen die van 50% naar 70% zijn gegaan¹.

De effecten op de regeldruk zijn gezien het geringe – te verwachte – aantal rechthebbenden marginaal te noemen.

Gevolgen voor de verantwoordings- en beleidsinformatie

In het verzoek om een verkorte uitvoeringstoets heeft u niet om verantwoordings- en beleidsinformatie verzocht. Gezien de geringe aantallen waarop het wetsvoorstel invloed had en heeft, lijkt mij dit ook niet aan de orde.

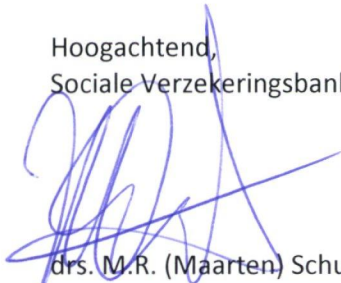
Implementatie, risico's, control

De oorlogsgetroffenen worden op twee SVB locaties afgehandeld: het recht op V&O-uitkeringen wordt bepaald door SVB locatie Leiden (V&O), het recht op AOW-pensioen door SVB locatie Roermond. In instructies wordt de gevalsbehandelaar erop geattendeerd bedacht te zijn op de samenloop van een V&O-uitkering en een AOW-pensioen. De desbetreffende gevallen worden gevinkt in de systemen. De uitwisseling heeft, gezien het geringe aantal, geen impact op het ICT-systeem van de SVB en de bestaande informatievoorziening.

Voor vragen over of een toelichting op deze verkorte uitvoeringstoets kan contact opgenomen worden met Maarten van Zeben (mvanzeben@svb.nl / 020 - 656 4943/06 - 51603291).

Ik vertrouw erop u hiermee van dienst te zijn geweest en stel het op prijs z.s.m. uw reactie te ontvangen.

Hoogachtend,
Sociale Verzekeringsbank



drs. M.R. (Maarten) Schurink
voorzitter Raad van Bestuur

¹ Voor de V&O-uitkeringen betreft het een wijziging van een bestaande inkomstenbron hetgeen geen aanleiding is voor een nieuwe vaststelling van de uitkering. Als echter bij deze 9 gevallen na deze datum zich een wijziging in de persoonlijke omstandigheden voordoet die tot een nieuwe vaststelling leiden, kan dat wel het geval zijn. Dan wordt namelijk de actuele (dus verhoogde) inkomstenbron gekort. Dit kan zich dus ook nog in de toekomst voordoen, maar het kan ook dat het tot het overlijden van de klant het huidige AOW-bedrag blijft.

Bijlages

Instructie Paradocs 'Uitzondering exportbeperking AOW voor oorlogsgetroffenen'

Niet exportlanden

Daarnaast behandelt locatie Roermond AOW'ers met een V&O-uitkering in niet-exportlanden. De volgende groepen worden onderscheiden:

AOW'er met V&O-uitkering in niet exportlanden, gehuwden zonder inkomensondersteuning

- Verzend de brief voor AOW'er met V&O-uitkering in niet-exportlanden, gehuwden (brief 8).
- In deze brief wordt inkomensondersteuning toegekend.
- Zorg ervoor dat de inkomensondersteuning per 1 januari 2016 wordt uitgekeerd (verwijdering beperking uit het systeem).

AOW'er met V&O-uitkering in niet exportlanden, ongehuwden (50%), met of zonder inkomensondersteuning

- Verzend de brief voor AOW'er met V&O-uitkering in niet-exportlanden, ongehuwden (brief 9).
- In deze brief wordt het ongehuwdenpensioen verhoogd naar de 70% norm en inkomensondersteuning toegekend, of alleen een verhoging naar de 70% norm (als er al inkomensondersteuning loopt).
- Zorg ervoor dat per 1 januari 2016 het pensioen wordt verhoogd en de inkomensondersteuning wordt uitgekeerd (verwijderen beperking uit het systeem).

AOW'er met V&O-uitkering in niet exportlanden, ongehuwden (70%), zonder inkomensondersteuning

- Verzend de brief voor AOW'er met V&O-uitkering in niet-exportlanden, ongehuwden (brief 10).
- In deze brief wordt inkomensondersteuning toegekend.
- Zorg ervoor dat de inkomensondersteuning per 1 januari 2016 wordt uitgekeerd (verwijderen beperking uit het systeem).

(87-494819 8 december 2015)

Berekening uitvoeringslasten

Gevalsnummers bij vestiging Roermond, schrijnende gevallen AOW/V&O

Gevallen herzien per 1 januari 2016

Vestiging	Gevalsnummer	reden herziening	oud bedrag per maand	nieuw bedrag per maand	Toename per maand
RM	AO51278990	Inkomensondersteuning	0	25,48	25,48
RM	BL00349060	Inkomensondersteuning	0	25,48	25,48
RM	AO15022560	Inkomensondersteuning	0	5,61	5,61
RM	LD00608600	Inkomensondersteuning	0	1,02	1,02
RM	BL00447110	Inkomensondersteuning	0	2,04	2,04
RM	VZ05404850	Inkomensondersteuning	0	5,61	5,61
RM	RM00941090	50%->70%	14,84	22,25	7,41
RM	VZ04198990	50%->70%	267,13	400,56	133,43
RM	RM00657950	50%->70%	29,68	44,51	14,83
Totaal					220,91



Sociale Verzekeringsbank

Raad van Bestuur

Postbus 1100, 1180 BH Amstelveen

TNT Post
Port betaald
Port Payé
Pays-Bas



A0800 25090001 2807190608

